

**Helitaanka Daryeelka
Carruurta:
Hagaha Qoysaska**

Helitaanka Daryeelka Carruurta: Hagaha Qoysaska

Parent Aware waxay bixisaa ilo bilaash ah oo kaa caawiya sidii aad ku heli lahayd daryeelka carruurta iyo barnaamijyada waxbarashada yaraanta ee ay carruurtaadu u baahan yihii si ay ugu guuleystaan dugsiga iyo nolosha.

Adiga ayaa khabiirka ah marka laga hadlayo ilmahaaga. Hagahan ayaa bixinaya tallaabooyin ku saabsan doorashada daryeelka, su'aalaha ay tahay inaad weydiiso barnaamijyada, iyo waxyaabaha aad u baahan tahay marka aad booqaneysid barnaamijyada daryeelka carruurta. Waxay kaloo la socda maclumaad dheeri ah oo ku saabsan daryeelka ilmaha iyo ku xirida ilaha waxtarka leh.

Haddii aad rabto inaad isticmaasho aaladdayada raadinta ee onlaynka ah ama inaad hesho caawimo raadineed oo shakhsii ah, booqo ParentAware.org ama **naga soo wac 888.291.9811**. Maalgelinta iyo taageerada maclumaadka ee Waaxda Adeegyada Aadanaha ee Minnesota awgeed, aaladdayada raadintu waxay bixisaa maclumaadka ugu saxsan ee dhammaan barnaamijyada daryeelka carruurta shatiga heysta ee gobolka. Shaqaalahayaga aaminka ah waxay leeyihii sannado khibrada daryeelka carruurta ah. Waxay ka jawaabi karaan su'aalahaaga, waxay kaa caawin karaan sidii aad usoo koobi lahayd raadintaada, waxayna kugu hagi karaan ilo kale oo qiimo leh.

Ku saabsan Qiimeynta Parent Aware

Qoysasku way istcimaalaan **Qiimeynta Xiddigaha ah ee Parent Aware** si loo helo barnaamijyo isticmaala waxqabadyada carruurta u diyaariya dugsiga iyo nolosha.

Markuu barnaamijku ka qeybqaato hanaanka Qiimeynta Xiddigaha ah ee Parent Aware, waxay u oggolaanayaan inay xiddigoodu iftiimaan. Waxay ku tabarucaan tababar dheeraad ah iyo horumarin xirfaadeed si ay uga gudbaan shuruudaha shatiga caafimaadka iyo amniga ee aasaasiga ah.

Barnaamijyada ka qeybgalaa waxay kasban karaan qiimeyn **Hal-, Laba-, Saddex-**, ama **Afar Xiddig ah**. Qiimeynta Parent Aware waxay ku saleysan tahay muujinta adeegsiga dhaqanada ku saleysan cilmi-baarista ee carruurta u diyaariya dugsiga iyo nolosha. Heer kasta oo qiimeyn ah wuxuu ku dhisnaanaya kii hore, isagoo ka caawinaya qoysaska inay si fudud u aqoonsadaan dhaqanada uu barnaamijku adeegsanayo.

Ka baro waxyabo dheeraad ah oo ku saabsan Qiimeynta Xiddigaha ah ee Parent Aware halkan ParentAware.org/about-star-ratings.

Noocyada Daryeelka iyo Waxbarashada Carruurta

Waa muhiim inaad doorto barnaamij ku habboon adiga iyo ilmahaaga. Heerar ayaa jira si ay kuu hagaan marka aad go'aankan muhiimka ah qaadanaysid. Dhammaan barnaamijyada ka muuqda bogga internetka ee Parent Aware waa **kuwo shati ama shahaado heysta, ama ay buuxiyay heerarka ay dejisay Waaxda Waxbarashada ee Minnesota**. Shati-siinta iyo shahaado-siintu waxay gacan ka geystaan hubinta in barnaamijyadu la kulmaan heerarka aasaasiga ah ee caafimaadka iyo amniga. Eeg ParentAware.org/health-and-safety.

Waxaad ku koobi kartaa raadintaada onlaynka qaybahaan: **Xarumaha iyo Dugsiyada Xanaanada, Daryeelka Ilmaha ee Qoyska, iyo Bilowga Hore.**

Xarumaha iyo Dugsiyada Xanaanada

Barnaamijyadani waxay siiyaan daryeel iyo waxbarasho carruurta ku jirta kooxaha da'da ku dhisan, ha ahaato wakhti buuxa ama wakhti badhkiis. Barnaamijyadan ayaa inta badan ku jira dhismayaasha-madax-bannaan, meheradaha, xarumaha bulshada, ama goobaha cibaadada. Qeybtan waxaa sidoo kale ku jira barnaamijyada dugsiga barbaarinta carruurta ee dugsiga dadweynaha. Barnaamijyadan waxaa maamula Minnesota Department of Education (MDE). Dugsiyada dadweynaha, oo ay ku jiraan dugsiyada jaartarka, waxay bixin karaan waxbarashada carruurnimada hore, maalin la dheereysiyyat, akhriska qoyska, iyo/ama barnaamijyada u Diyaarsanaanta Dugsiga.

Daryeelka Ilmaha ee Qoyska

Bixiyeyaasha daryeelka ilmaha ee qoyska ayaa laga yaabaa inay guryahooda ku daryeelaan dhallaanka, socod-baradka, carruurta xanaanada, iyo carruurta da'da dugsiga ku jirta. Qaar kamid ah barnaamijyada daryeelka ilmaha ayaa ku bixiya daryeelka goobaha ganacsiga ama goobaha cibaadada. Xirfadlayaal badan oo daryeelka carruurta qoyska ah waxay bixiyaan ciyaar iyo waxqabadyo qorsheysan oo carruurta ka caawiya barashada.

Bilowga Hore

Bilowga Hore ee Yaraanta (dhalashada kahor ilaa da'da 3) iyo Bilowga Hore (da'da 3 ilaa 5) iyo shuraakadooda daryeelka carruurtu waxay u adeegaan carruurta yar yar ee qoysaska dakhligodu hooseeyo. Barnaamijyadu waxay ku saleysan yihiin xarumaha, dugsiyada, ama guryaha daryeelka carruurta ee qoyska.

Barnaamijyadani waxay leeyihii adeegyo dhammaystiran oo taageeraya maskaxda, bulshanimada, iyo koritaanka shucuurta ee carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa da'da 5. Intaa waxaa dheer, barnaamijyadu waxay bixiyaan fasalo carruurnimada hore iyo adeegyada caafimaadka iyo bulshanimada.

Noocyada kale ee daryeelka ilmaha waxaa kamid ah barnaamijyada daryeelka da'da dugsiga, barnaamijyada galitaanka, iyo daryeelka ay bixiyaan qoyska, asxaabta, ama derisku. Barnaamijyadan ayaan shati ama shahaado heysan kamana muuqdaan natijjooyinka raadinta ee Parent Aware.

Bixinta Lacagta Xanaanada Carruurta

Caawimada maaliyadeed iyo qorshayaasha dejinta cashuurta ayaa kaa caawin kara bixinta lacagta daryeelka ilmaha.

Qiimaha daryeelku wuxuu ku xiran yahay dhovr arrimood, oo ay ku jiraan da'da ilmahaaga, nooca daryeelka ilmaha, iyo goobta. Waxaa jira barnaamijyo dhovr ah oo kaa caawin kara ka dhigista daryeelka carruurta mid la awoodi karo.

Kuwaas waxaa kamid ah:

- **Barnaamijka Kaalmada Daryeelka Carruurta (CCAP)**
- **Deeqda Waxbarashada Yaraanta**
- **Dhibcaha iyo ka jarista cashuurtaada dakhliga**

Waxaad wici kartaa **888.291.9811** si aad u hesho caawinada raadinta ilaha saxda ah. Ama, waxaad isticmaali kartaa:

- Aaladda bilaashka ah ee baaritaanka taageeraada maaliyadeed ee **Bridge to Benefit** si aad u oggaato haddii aad u qalanto caawimaad. Tag bogga mn.bridgetobenefits.org/Home2.
- **Lacag Bixinta Liistada Hubinta Daryeelka** sida hage kaalmada dhaqaale. Tag bogga ParentAware.org/paying-for-care.
- Caawinaada lacag la'aanta ah ee xareynta **canshuur celinta** sidoo kale waxaa laga heli karaa bulshooyin badan. Tag bogga revenue.state.mn.us/free-tax-preparation-help.

Ilaha Qoysaska leh Baahiyo Daryeel oo Gaar ah

Waalidiinta carruurta leh baahiyo gaar ah, qoysaska LGBTQ, iyo waalidiinta dhallaanka iyo socod-baradka ayaa qabi kara walaac dheeraad ah oo ku saabsan helitaanka daryeelka ilmaha. Kheydaarkan ayaa caawin kara.

- Qoysaska carruurta leh **baahi gaar ah** waxay adeegsan karaan hagahayaga si u helaan adeegyada iyo daryeelka carruurta si looga caawiyo in carruurtoodu koraan oo ay u kobcaan.
Tag bogga ParentAware.org/children-with-special-needs.
- **Qoysaska LGBTQ** laga yaabaa inay qabaan walaac dheeraad ah iyo tixgelinta si loo helo daryeelka ilmaha oo xasaasi ah ixtiraamna leh.
Hagahayaga ilaha ayaa caawin kara.
Tag bogga ParentAware.org/help-for-lgbtq-families-seeking-child-care.
- **Kheyraadka Qabiilka ee Daryeelka Carruurnimada Hore ee Minnesota (MNTRECC)** waxay siisaa daryeelka yaraanta iyo ilaha waxbarashada carruuta Hindida Mareykanka ah iyo qoysaskooda.
Tag bogga Ilboearlychildhood.com/programs/mn-trecc.
- Waalidku raadinaya barnaamijyo **laba luuqadle ah** ama ku hawlgala **luuqado aan Ingiriisi ahayn** waxaad ka heli kartaa maclumaadka luqadda liistada barnaamijka ee Parent Aware.

Doorashada Liistada Hubinta Daryeelka

U Helida Barnaamij Ilmahaaga

1

Bilow Raadintaada

2

La Xiriir

3

**Hubi Tixraacyada iyo
Diiwaannada**

4

Booqo Barnaamijyada

5

Samee Doorashadaada

6

**Ka Caawi Ilmahaaga
Marxaladda Kala-Guurka**

7

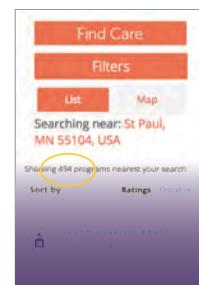
Ka Qeybqaado

1

Bilow Raadintaada

U adeegso aaladdayada raadinta onlaynka ah ee ku taala [ParentAware.org](https://www.parentaware.org) si aad uga doorato in ka badan 12,000 daryeelka carruurta ee shatiga leh iyo barnamijyada waxbarashada yaraanta ee Minnesota.

- Beddel aasaaska sida goobta, saacadaha shaqada, iyo da'da loo adeegay si aad u hesho natiijooyin kuu gaar ah.
- Barnamijyada qaar waxay sidoo kale wadaagaan boosaska iyo sicirada hadda jira.

Caawinaada shaqsiyadeed waxaa la heli karaa adigoo wacaya 888.291.9811 ama adigoo adeegsanaya qeybta wada-sheekaysiga ee bogga internetka.

2

La Xiriir

Kadib markaad aqoonsato barnamijyada suurtgalinka ah, wac si aad u hubiso furitaannada oo aad u ogaato in qiimaha iyo jadwalka ay dabooli doonaan baahidaada. Tani waa fursad weyn oo aad naftaada ku soo bandhigi karto oo aad ku weydiin karto su'aalo, gaar ahaan haddii ilmahaagu leeyahay baahi gaar ah.

- Ma bixiyaan wakhti badhkiis ama jadwal la beddeli karo (haddii loo baahdo)?
- Ma bixiyaan wax kaalmo dhaqaale ah sida deeq waxbarasho, qiimo dhimista carruurta badan, ama sicirka khidmadda la dhimayo?
- Ma u baahan yihiin deebaaji?

3

Hubi Tixraacyada iyo Diiwaannada

- Ka codso tixraacyo qoysaska waqtigan adeegsada barnamijka ama kuwa hore u adeegsaday barnamijka waqtiyadii la soo dhaafay.
- Adeegso raadinta shatiga ee gobolka (licensinglookup.dhs.state.mn.us) si aad u hubiso in barnamijku yahay mid shati heysta ama shahaado heysta oo hubi wixii xadgudub caafimaad ama badbaado ee hore u dhacay ama immika jira iyo ammarada sixida.
- Macluumaadka shati-siinta ee barnamijyada daryeelka carruurta ee qoyska, waxaad sidoo kale la xiriiri kartaa xafiiska adeegyada bulshada ee degmadaada. (mn.gov/dhs/general-public/about-dhs/contact-us/counties-and-regional-offices/)

Caawinta hanaankan ayaa la heli karaa adigoo wacaya 888.291.9811.

4

Booqo Barnamijyada

Waxaad u baahan kartaa inaad marka hore jadwal u sameysato daawasho kadibna aad booqasho labaad sameyso si aad u barto ilmahaaga oo aad u arragto sida ay ula macaamilaan daryelaha iyo carruurta kale.

Bogaga soo socdaa waa qaar kamid ah qodobbada aad isticmaali karto si ay kaaga caawiyaan isbarbardhiga barnamijyada daryeelka carruurta.

Booqo Barnaamijyada

XIRIIRADA. Maskaxda carruurtu waxay si fiican u horumartaa marka ay daryeel iyo xiriir joogto ah la leeyihiin daryelayaasha.

Su'aalah: Waa maxay xaddiga shaqo ka tagida ee dadka daryeela carruurtayda?

Sidee ayaad ula macaamishaa habdhaqanka adag?

Waxa ay Tahay
Inaad Eegto: Dadka waaweyni waa inay noqdaan kuwo si joogto ah u dhaqma, naxaariis iyo dulqaadna leh, isla markaana garanaya waxa ay carruurtu jecel yihiin iyo waxa ay neceb yihiin. Waa inay waqtii ku qaataan la hadalka iyo dhageysiga ilmo kasta. Barayaasha hore waa inay habdhaqanka adag ula macaamilaan qaab wanaagsan, halkii ay ku qaylin lahaayeen ama ciqaabi lahaayeen carruurta.

AQOONTA IYO WAAYO-ARAGNIMADA. Barayaasha carruurnimada hore ee leh aqoonta iyo waayo-aragnimada carruurnimada hore ayaa leh faham wanaagsan oo ku saabsan baahiyaha koriinka ee carruurta yaryar.

Su'aalah: Adiga (iyo/ama shaqaalahaagu) miyaad fahantaan horumarka ilmaha isla markaana leediihiin waxbarasho iyo tababar gaar ah?

Immisa sanno oo khibrad ah ayaad leedahay/ayay leeyihiin?

Waxa ay Tahay
Inaad Eegto: Bixiyeyaasha xanaanada carruurta ee shatiga heysta waxa looga baahan yahay inay dhammeystiraan tababar sannadle ah. Barnaamijyada ay Qiimeysay Parent Aware iyo kuwa kale ee heysta aqoonsiga qaranka ayaa dhameystira tababar dheeraad ah sannad kasta. Barayaasha carruurnimada hore waxay sidoo kale lahaan karaan shahaadooyin ama aqoonsiyo la xiriira Waxbarashada Carruurnimada Hore ama qeybaha la xiriira.

XADDIGA KOOXDA. Carruurta lagu daryeelo qaab kooxo yaryar ah ayaa heli kara dareenka ay uga baahan yihiin dadka waaweyn.

Su'aalo: Immisa carruur ah ayaa la daryeeli doonaa marka lagu daro ilmahayga?

Maxay yihiin siyaasadahaaga kormeerka ee hawlaha gudaha iyo dibadaba?

Waxa ay Tahay
Inaad Eegto: Xaddiga kooxda ee daryelka carruurta ee shatiyeysan* waxa kormeera Gobolka Minnesota. Tirada carruurta ee uu qofku sharci ahaan xanaaneyn karo waxay ku xiran tahay da'da carruurta; carruurta da'da yar waxay u baahan yihiin daryeel dheeraad ah.

CAAFIMAADKA IYO BADBAADADA. Jawi aamin ah oo nadiif ah ayaa taageera caafimaadka ilmaha. Dhammaan barnaamijyada shatiyeysan waxa looga baahan yahay inay buuxiyaan heerarka aasaasiga ah ee caafimaadka iyo amniga.

Su'aalah: Miyaa la baaray taariikh dambiyeedka dhammaan bixiyeyaasha daryelka ilmaha?

Ma jiraa qorshe degdeg ah oo loogu talagalay xaaladaha sida cimilada daran, dabka, iyo daadadka?

Ma jiraan goobo seexasho oo loogu talagalay dhallaanka oo waafaqsan shuruudaha hurdada badbaadada leh**?

Waxa ay Tahay
Inaad Eegto: Goobta barnaamijka waa inay ahaataa mid nadiif ah oo soo jiidasho leh, oo leh alaabta carruurtu ku ciyaarto, qalab, iyo buugaag si fudud loo heli karo oo xaaladdooduna wanaagsan tahay. Waa inay jirtaa meal loogu talagalay ciyaarta firfircooni, qalabka ciyaartana waa inay xaaladiisu wanaagsan tahay oo ay dulsaaran yihiin dul jilcsan oo ka sameysan ciid, caleemo, ama caag.

sii waday

Booqo Barnaamijyada sii wada

WAXQABADYADA QORSHEYSAN. Lahaanshaha waxoogaan waxqabadyo qorsheysan iyo hawl maalmeedka caadiga ah waxay ka caawisaa carruurta inay dareemaan aamin waxaanay taageertaa kobocooda.

Su'aalo: Maxay u egtahay maalinta caadiga ah?

Barnaamiju waligiis miyuu baxaa safaro waxbarasho ama waxqabadyo kobcin ah?

Intee jeer ayaa ilmaheyga loo akhriyaa?

Waxa ay Tahay
Inaad Eegto: Waa inay jiraan waxqabadyo badan oo kala duwan oo carruurta loogu talagalay, sida sheeko waqtii, heeso, ciyaaro, ciyaarta labiska, qalabka dhismaha ee carruurtu, iyo wakhtiga banaanka. Barnaamijyada qaar waxay adeegsadaan manhaj; kuwa kale ma isticmaali karaan manhaj rasmi ah laakiin waxay wali u taageeraan u diyaarsanaanta carruurta ee fasalka barbaarinta siyaabo badan.

LA SOCO HORUMARKA. Qiimeyn taageeraan dhaqanada iyo caqabadahu.

Su'aalah: Sidee loo cabiraa horumarka ilmaha?

Maxaa ka dhaca shirarka waalidiinta?

Maxaad u
Baahan Tahay: Barnaamiju wuxuu adeegsan karaa aalad qiimeyn si ilmahaaga loogu hago waxqabadyo gaar ah. Barnaamijyada loogu talagalay barbaarinta carruurta waxay kaloo lahaan karaan waxqabadyo ka caawiya u gudbida xanaanada.

IXTIRAAMKA DHAMAAN QOYSASKA. Barnaamijyadu waa inay wax ka qabtaan eexda isla markaana taageeraan dhaqamada dhammaan qoysaska.

Su'aalo: Ilmahaygu ma arki doonaa afkooda iyo dhaqankooda oo ka muuqanaya agabyada barnaamijka, caruuusadaha, iyo buugaagta?

Ma jiraan waxyaabo la heli karo oo carruurta ka caawiya inay waxka bartaan dadka ka yimid dhaqammo kala duwan?

Waxa ay Tahay
Inaad Eegto: Barayaasha carruurnimada hore waa inay ixtiraamaan taariikhda gaarka ah ee ilma kasta. Waxqabadyada waxka bara waxyaabaha ay iskaga midka yihii iyo waxyaabaha ay ku kala duwan yihii ee lagusoo bandhigo qaabab xaqiiq ah, wanaagsan ayaa carruurta ka caawiya barashada qiimeyn taageeraan dhaqamada iyo naftooda iyo dadka kale.

XIRIIRKA. Waaliddiinta iyo barbaariyayaasha yaraanta waa inay maalin walba carruurta weydiyaan xaalkooda. Carruurtu si joogto ah ayay u koraan isuna beddelaan, sidaa darteed wadaagida macluumaadku waa muhiim.

Su'aal: Sideed ugu sheegtaa macluumaadka waalidiinta?

Waxa ay Tahay
Inaad Eegto: Carruurtu si joogto ah ayay u koraan isuna beddelaan, sidaa darteed wadaagida macluumaadku waa muhiim. Boodhadhka ogeysiiska, qoraalada, ama wada hadalka dhamaadka maalin walba ayaa dhammaantood ah wadooyinka barnaamiju uu wax kugula socodsii karo.

5

Samee Doorashadaada

Hubso inaad ku xaqijiso taariikhda aad bilaabeyso barnaamijka aad dooratay oo buuxi wixii waraaqo ah ee la dalbado.

6

Ka Caawi Ilmahaaga Marxaladda Kala-Guurka

Weydii barnaamijka wax ku saabsan tallaabooyinka ay kula talin lahaayeen ilmahaaga ama adeegso Liistada Hubinta Kala-guurka si aad u hesho ikrado.

7

Ka Qeybqaado

Adiga ayaa ah garsoorka ugu wanaagsan ee qiimeyn kara haddii barnaamij uu anfacay ilmahaaga. Markay carruurtu koraan, baahiyahooduna way isbeddelaan. Barnaamijyadu sidoo kale way isbeddali karaan waqtii kadib. Tani waa sababta ay muhiimka u tahay in si joogto ah loo qiimeeyo xulashada daryeelkaaga.

Waa kuwaan qaar kamid ah qaabab aad uga qaybqaadato ulana socoto.

Samee booqashooyin lama filaan ah

Barnaamijyadu waa inay soo dhaweeyaan booqashada waalidiinta wakhti kasta, laakiin maskaxda ku hay in waqtiiyo kamid ah maalintii ayaa mashquul badan.

Qaado waqtigaaga

Markaad keenaysid ama aad qaadeysid ilmahaaga waqtii ku bixi inaad mararka qaar waqtii yar sii joogtid.

Beddel waqtiyada

Qaadista ilmahaaga waqtii isku mid ah maalin kasta waa hab wanaagsan oo aad ilmahaaga ugu dhisi karto jadwal joogto ah. Si kastaba ha noqotee, beddelida waqtiyada qaadida marmarka qaarkood waxay kuu oggolaaneysaa inaad arragto dhinacyo kala duwan oo maalinta ilmahaaga ah.

Mutadawac

Caawinta dhacdooyinka khaaska ah ama safarrada waxbasrasho waa hab xiiso leh oo lagula xiriyo ilmahaaga sidoo kale waa fursad aad kula macaamili kartid daryelayaasha ilmahaaga.

Diyaari shir

Sameynta kulan ama wada sheekeysiga taleefanka ayaa ah fursad looga hadlo ilmahaaga, lagu weydiyo su'aalo, ama lagu muujiyo waxyaabaha aad ka welwelsan tahay.

Lagula kulmo dad cusub

Lagu barto xirfadlayaasha daryeelka ilmaha, shaqaalaha, ama mutadawaciinta laga yaabo inay waqtii la qaataan ilmahaaga.

Miyaad Dhibaato Ka Qabtaa Helitaanka Daryeel?

Helitaanka daryeel tayo sare leh, oo daryeelka carruurta ah oo la awoodi karo ayaa ku adag bulshooyin badan.

Halkan waxa ku yaala talo bixino dhawr ah oo laga yaabo inay ku caawiyaan:

- La xiriir **Khabiiradayada Macluumaadka Daryeelka Ilmaha** si aad u hesho fikrado dheeri ah. Wac 888.291.9811.
- Fiiri **goobo kala duwan** ka bilow meeshii aad markii hore ka fiirsatay. Laga yaabaa inay jiraan xulashooyin waddo ka duwan oo shaqada lagu tago, ama meel ka fog guriga.
- Ku biir **liiska sugitaanka** ee barnaamij kasta oo aad xiiseynayso. Mararka qaar boosas ayaa si lama filaan ah usoo baxa.
- **La hadal asxaabta**, deriska, waalidiinta kale, iyo dadka aad wada shaqeysaan ee muddo dhawayd raadiiyay daryeel carruur. Maxay sameeyeen?

ParentAware.org | 888.291.9811

10 River Park Plaza, Suite 820, St. Paul, MN 55107